

Dietisten och covid-19:

Kommundietist kan bidra till minskad vårdtyngd och lägre risk för komplikationer – men finns bara i var femte kommun

Dietisternas riksförbund vill genom porträtt av dietister i olika verksamheter belysa dietistens och nutritionens roll för vård och behandling vid covid-19.

Äldreomsorgen har drabbats hårt av corona-viruset och först ut i denna artikelserie är kommundietisten Stina Engelheart som arbetar i Örebro.

Stina Engelheart är kommundietist och arbetar inom äldreomsorgen. Jobbet som kommundietist kan se väldigt olika ut och inkludera flera olika arbetsfält och uppgifter. Stina arbetar med utvecklingsfrågor och utbildning av personal.

– När allas ögon är på corona och covid-19 är det läge att även lyfta fram dietistens roll, tänker hon. Det är ett bra tillfälle att visa på nutritionens betydelse på ett praktiskt sätt, och att visa varför kommunerna behöver nutritionskompetens.

Stina Engelheart vill samtidigt inspirera fler dietister att passa på och ta plats och lyfta nutritionsfrågorna inom detta nya arbetsfält. En viktig del i hennes arbete är att omvärldsbevaka och hålla koll på nyheter och fakta kopplat till nutrition, och att sprida informationen vidare till övrig personal.

I början av pandemin fick hon frågor om livsmedelshygien, matdistribution, matvagnar och andra praktiska rutiner kring mat och näring.

– Seniorrestaurangerna stängdes och vi behövde se till att gästerna fick sin mat på annat sätt. Bland annat är det fler äldre som numera får sin lunch levererad till hemmet, och andra kan hämta en lunchlåda i restaurangen.

Stinas jobb har förändrats under de senaste månaderna. Normalt sett håller hon utbildningar, deltar i olika typer av möten och är ett stöd för personal ute i verksamheten. Alla möten och all utbildning har ställts in under våren, dels för att minimera smittorisken, men också för att personalen behövs ute i den dagliga vården och omsorgen.

Sköra personer drabbas hårt

Många av de som blivit allvarligt sjuka i covid-19 har bott på särskilt boende eller haft hemtjänst. De är sköra individer och många har sjukdomar och tillstånd som bidrar till att man drabbas hårt om man blir smittad av ytterligare en allvarlig sjukdom. Socialstyrelsen bedömer att rehabiliteringen av de som varit svårt sjuka i covid-19 är och kommer att bli en stor utmaning för vården. Alla som behöver rehabilitering för att kunna återfå sin funktionsförmåga måste kunna få det, och med hög kvalitet vilket inkluderar teamarbete med dietist, logoped, fysioterapeut med flera.

– Rehabiliteringen är en angelägen fråga. När patienterna skrivs ut från slutenvården är det viktigt att det finns rutiner och kompetens, även kring nutritionen – oavsett om de flyttar till ett särskilt boende eller tillbaka hem, säger Stina Engelheart.

Beroende på hur hårt en patient drabbats av covid-19 kan rehabiliteringsbehovet se olika ut, och bilden är många gånger komplex. Ofta finns det flera andra sjukdomar att ta hänsyn till. Vissa klarar sig med en kortare tids rehab, medan andra kan komma att behöva hjälp under flera år.

– I internationella sammanhang pratar man om att det nog kan ta lång tid att återhämta sig från covid-19. Även det arbetet behöver man förbereda för i kommuner och regioner. Personer som inte klarar sig själva behöver kommunernas omsorg och det behöver finnas kompetens och arbetsmetoder kring hela omvårdnaden, inklusive mat och näring.

Fakta – kommundietister:

Idag arbetar ca 68 dietister i 55 olika kommuner, vilket innebär att bara var femte (ca 19 procent) av landets 290 kommuner har dietist anställd. De flesta av dem arbetar helt eller delvis inom äldreomsorgen, många har även uppdrag inom funktionsstöd, kök, skola/förskola samt inom socialpsykiatri. Många kommundietister har alltså en kombination av uppdrag inom olika områden.

Namn: Stina Engelheart

Yrkesroll: Kommundietist

Arbetsplats: Örebro kommun

– I pressade situationer sätts rutiner på prov. Allt ställs på sin spets på ett väldigt påtagligt sätt och det blir tydligt vad som verkligen fungerar.

